

พระราชบัญญัติการขุดดิน และถมดิน พ.ศ.2543

สำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร
กรมโยธาธิการและผังเมือง

สาระสำคัญของกฎหมาย

กฎหมายที่ดินและถมดิน คือ พระราชบัญญัติการ
ที่ดินและถมดิน พ.ศ.2543 เป็นกฎหมายที่
ต้องการกำหนดการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการที่ดิน
และถมดินในพื้นที่ที่ทำการก่อสร้างที่อยู่อาศัย
หรือเพื่อกิจการอื่นอย่างกว้างขวางให้เป็นไปโดย
ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้มีความปลอดภัย
แก่ชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนทั่วไป

© 2007 Europa Technologies
Image © 2007 DigitalGlobe

©2006 Google™

Pointer 14°24'13.05" N 100°28'44.23" E elev 4 m

Streaming ||||| 100%

Eye alt 486 m

โครงสร้างกฎหมาย

พรบ. การขุดดินและถมดิน พ.ศ.2543

กฎกระทรวง

ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ประกาศ

พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

เป็นกฎหมายหลักหรือกฎหมายแม่บทประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ คือ

หมวด 1 คณะกรรมการการขุดดินและถมดิน

หมวด 2 การขุดดิน

หมวด 3 การถมดิน

หมวด 4 พนักงานเจ้าหน้าที่

หมวด 5 การอุทธรณ์

หมวด 6 บทกำหนดโทษ

บทเฉพาะกาล

พื้นที่บังคับใช้กฎหมายว่า ด้วยการขุดดินและถมดิน

มาตรา 3 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในท้องที่ดังต่อไปนี้

- (1) เทศบาล
- (2) กรุงเทพมหานคร
- (3) เมืองพัทยา
- (4) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมาย
โดยเฉพาะจัดตั้งขึ้น ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
- (5) บริเวณที่มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับกฎหมายว่า
ด้วยควบคุมอาคาร
- (6) เขตผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

เจ้าพนักงานท้องถิ่น
และผู้ปฏิบัติกิจการตาม
กฎหมาย คือ ใครบ้าง ?

นิยาม (มาตรา 4)

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (1) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (2) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (3) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (4) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับ
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (5) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายโดยเฉพาะจัดตั้งขึ้นกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขต
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น
- (6) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตท้องที่อื่น
นอกจาก (1) ถึง (5)

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า
ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

- มาตรา 5 พรบ.นี้มีให้ใช้บังคับแก่การขุดดิน และถมดินซึ่งกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นที่ได้กำหนดมาตรการในการป้องกันอันตรายไว้ตามกฎหมายนั้นแล้ว

- ปัจจุบันมีกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ.2543 แล้ว จำนวน 5 ฉบับได้แก่
- กฎกระทรวงกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2544
- กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานในการขุดดิน ฯ พ.ศ.2546
- กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขุดดินและถมดิน พ.ศ.2546
- กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. 2548
- กฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามขุดดินและถมดิน ในพื้นที่บางส่วนในท้องที่ ต.หนองหอย และ ต.ป่าแดด อ.เมืองเชียงใหม่ และค.ท่าวังตาล และ ต.หนองผึ้ง อ.สารภี จ.เชียงใหม่ พ.ศ.2548

กฎกระทรวง

กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้
- ข้อ ๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
- ข้อ ๓ รูปถ่ายที่ติดบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้รูปถ่ายที่ถ่ายไม่เกินหกเดือนก่อนวันยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ขนาด ๒.๕ × ๓ เซนติเมตร หน้าตรงไม่สวมหมวก
- ข้อ ๔ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่มีอายุตามที่กำหนดไว้ในบัตร แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกบัตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง

กำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขุดดินและถมดิน

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๗ วรรคห้า และมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังนี้

(๑) ใบรับแจ้งการขุดดินหรือถมดิน	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๒) ค่าคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร	หน้าละ	๑ บาท

ข้อ ๒ ให้กำหนดค่าใช้จ่าย ดังนี้

(๑) ค่าพาหนะเดินทางในการไปตรวจสอบ	ให้จ่ายเท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง
สถานที่ขุดดินหรือถมดิน	
(๒) ค่าเบี่ยงเบนในการเดินทางไปตรวจสอบ	ให้จ่ายเท่าที่จำเป็นตามระเบียบของ
สถานที่ขุดดินหรือถมดิน	ทางราชการแก่ผู้ไปทำงานเท่าอัตรา
	ของทางราชการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประมวล รุจนเสรี

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๒) (๓) (๔) และ (๕) และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการขุดดินและถมดินออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“แบบแปลน” หมายความว่า แบบแสดงรายละเอียดในการขุดดินหรือถมดิน

“รายการประกอบแบบแปลน” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดิน ความลึกและขนาดของบ่อดินที่จะขุดดิน ความสูงและพื้นที่ของเนินดินที่จะถมดิน ความลาดเอียงของบ่อดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบ่อดินหรือเนินดินถึงเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการในการขุดดินหรือถมดิน ตลอดจนสภาพพื้นที่และบริเวณข้างเคียง ระดับดินเดิม คุณสมบัติของดินที่จะขุดหรือจะถม พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติ

กฎกระทรวง

กำหนดบริเวณห้ามขุดดินและถมดิน ในพื้นที่บางส่วนในท้องที่ตำบลหนองหอย
และตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ และตำบลท่าวังตาล
และตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๑) และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการขุดดินและถมดินออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“แนวเขตควบคุมการขุดดินและถมดิน” หมายความว่า พื้นที่บริเวณดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ จดเขตทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๔๑ ฟากเหนือ

ทิศตะวันออก จดเขตทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ฟากตะวันออก

ทิศใต้ จดเส้นตั้งฉากกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ ที่จุดซึ่งอยู่ห่างจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๖ บรรจบกับถนนสมโภชเชียงใหม่ ๙๐๐ ปี ไปทางทิศใต้ ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร เส้นแบ่งเขตตำบลท่าวังตาลกับตำบลหนองผึ้ง และเขตถนนสมโภชเชียงใหม่ ๙๐๐ ปี ฟากใต้

ทิศตะวันตก จดแม่น้ำปิง ฝั่งตะวันตก

ทั้งนี้ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้

**คณะกรรมการควบคุม
การขุดดินและถมดิน
คือ ใคร**

มาตรา **12** ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวง
- (2) ให้คำแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- (4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

"ขุดดิน" หมายความว่า กระทำแก่พื้นดิน เพื่อนำดิน
ขึ้นจากพื้นดิน หรือทำให้พื้นดินเป็นบ่อดิน

"บ่อดิน" หมายความว่า แอ่ง บ่อ สระ หรือช่องว่างใต้
พื้นดิน ที่เกิดจากการขุดดิน

"ถมดิน" หมายความว่า การกระทำใดๆต่อดินหรือพื้นดิน
เพื่อให้ระดับดินสูงขึ้นกว่าเดิม

"เนินดิน" หมายความว่า ดินที่สูงขึ้นกว่าระดับพื้นดิน โดย
การถมดิน

การขุดดิน และถมดิน กรณีใดที่ต้องแจ้ง ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา 17 ผู้ใดประสงค์จะทำการขุดดินโดยมีความลึก
จากระดับพื้นดินเกินสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกิน
หนึ่งหมื่นตารางเมตรหรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้า
พนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด โดยยื่น
เอกสารแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้

- (1) แผนผังบริเวณที่ประสงค์จะทำการขุดดิน
 - (2) แผนผังแสดงเขตที่ดินและที่ดินบริเวณข้างเคียง
 - (3) รายการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
 - (4) วิธีการขุดดินและการขนดิน
 - (5) ระยะเวลาทำการขุดดิน
 - (6) ชื่อผู้ควบคุมงานซึ่งจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - (7) ที่ตั้งสำนักงานของผู้แจ้ง
 - (8) ภาระผูกพันต่างๆที่บุคคลอื่นมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่จะทำการขุดดิน
 - (9) เอกสารและรายละเอียดอื่นๆที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
-

- ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง โดยถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มต้นทำการขุดดินตามที่ได้แจ้งไว้ได้ตั้งแต่วันที่ที่ได้รับแจ้ง

- มาตรา **18** ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เก็บได้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการ
ขุดดินนั้น

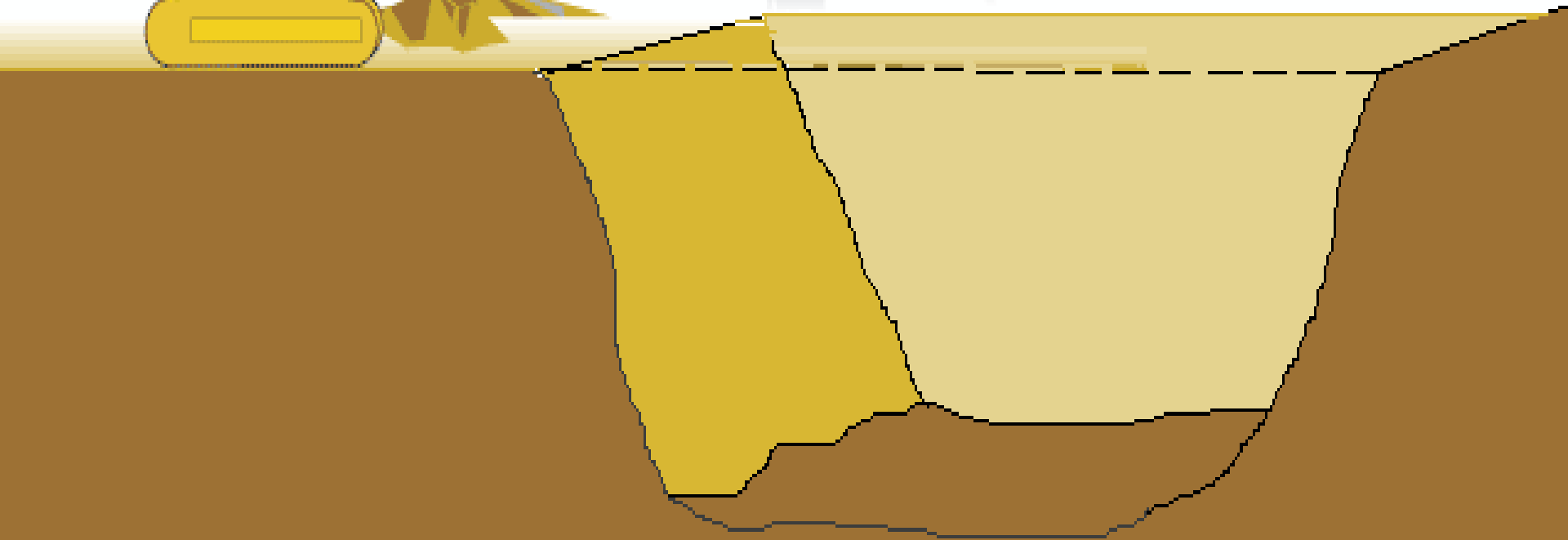
Excavation with Off-Site Disposal

มีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร

พื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร

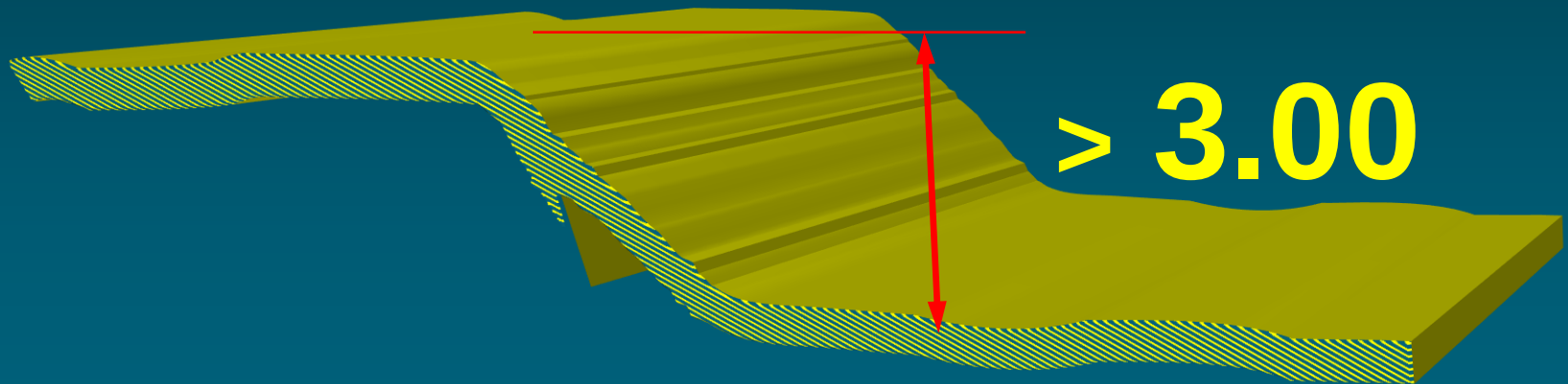

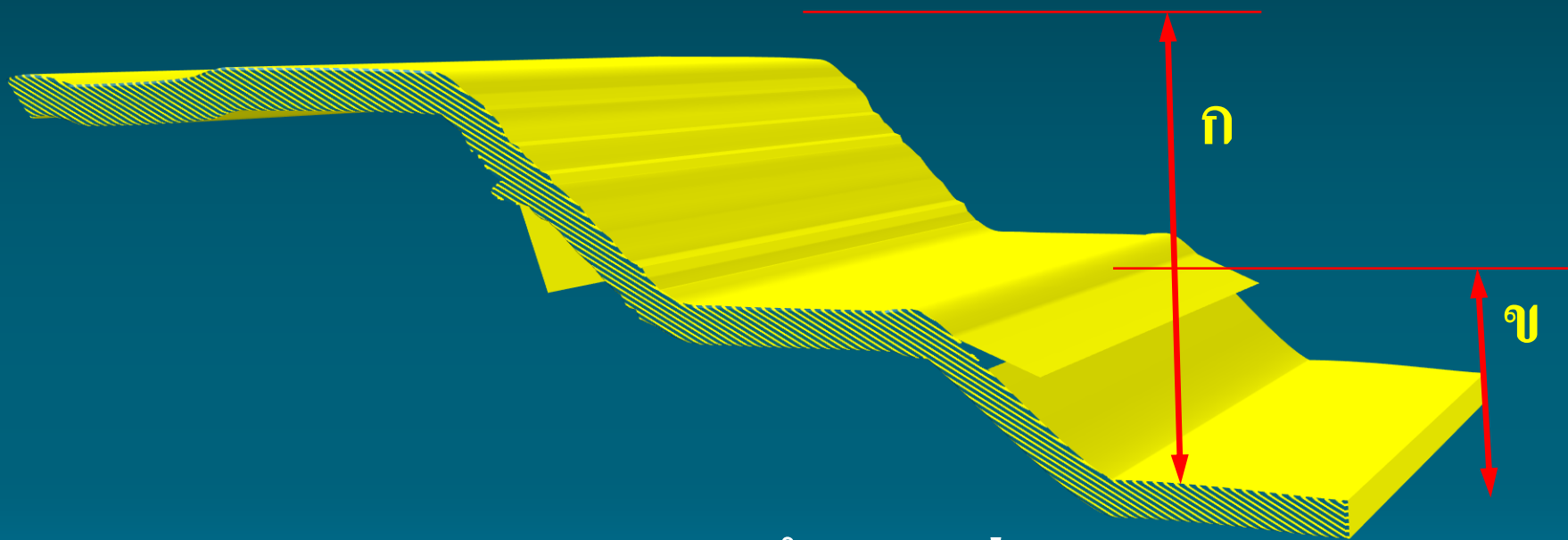
ความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตร

หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร

หรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

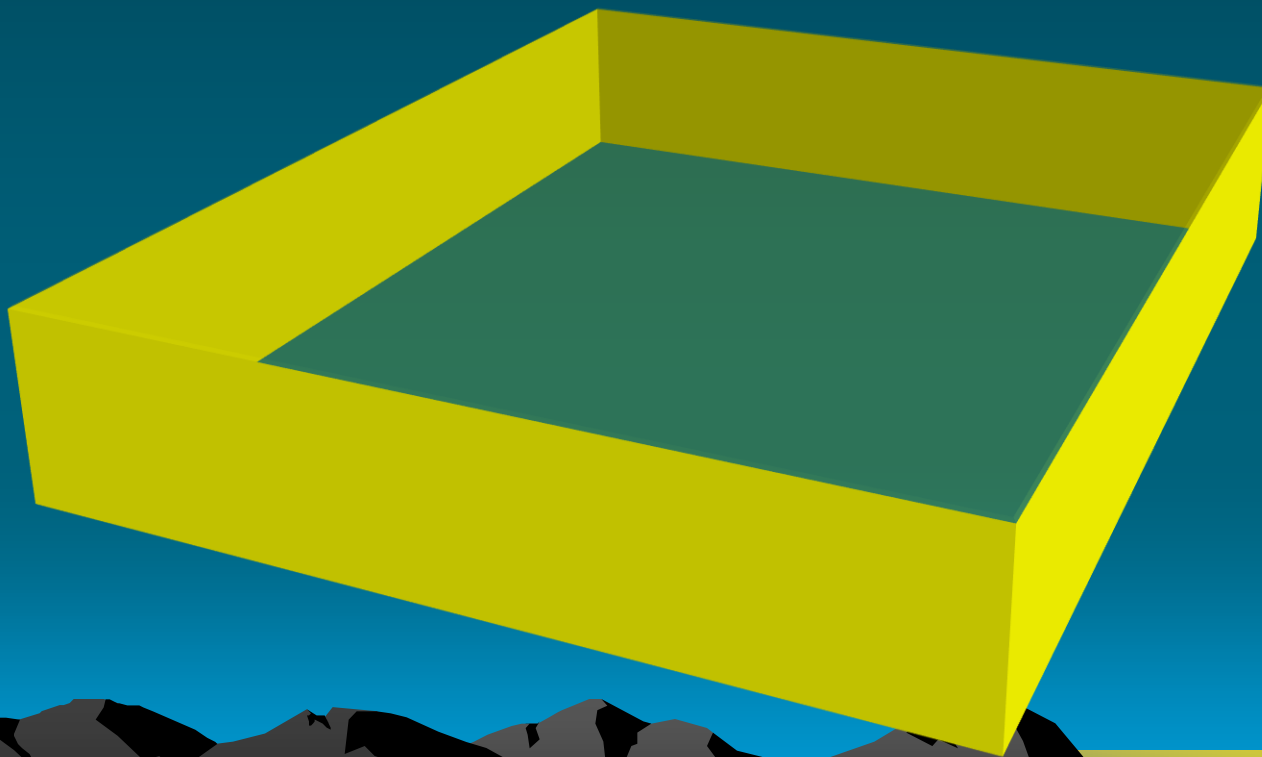
มีการขุดดินลึกเกิน 3.00 เมตร

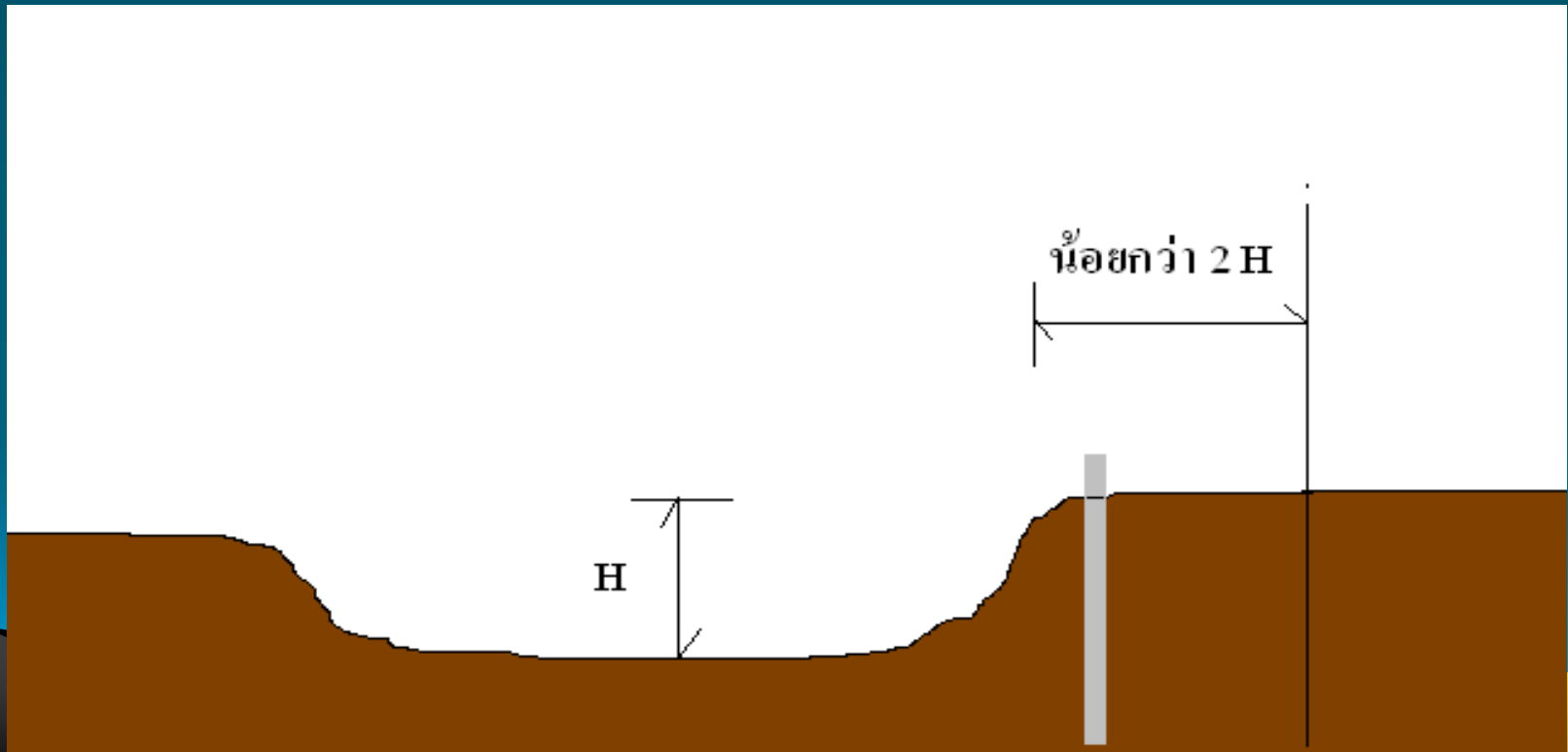

การวัดความลึกของบ่อดิน

มีการขุดดินที่มีพื้นที่ปากบ่อดินเกิน
10,000 ตารางเมตร (6 ไร่ 1 งาน)

มาตรา 24 การขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินไม่เกินสามเมตร เมื่อจะขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินของผู้อื่นในระยะน้อยกว่าสองเท่าของความลึกของบ่อดินที่จะขุดดิน ต้องจัดการป้องกันการพังทลายของดินตามวิธีที่ควรกระทำ

มาตรา 23 การขุดบ่อน้ำใช้ที่มีพื้นที่ปากบ่อไม่เกินสี่ตาราง
เมตร ผู้ขุดดินไม่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การถมดิน

มาตรา 26 ผู้ใดประสงค์จะทำการถมดิน โดยมีความสูงของเนินดินเกินกว่าระดับที่ดินต่ำเจ้าของที่อยู่ใกล้เคียง และมีพื้นที่ของเนินดิน ไม่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ต้องจัดให้มีการระบายน้ำเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เจ้าของที่ดินที่อยู่ข้างเคียงหรือบุคคลอื่น

พื้นที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เกินสองพันตารางเมตร

การถมดินที่มี พื้นที่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่เกินกว่าที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง นอกจากจะต้องจัดให้มีการระบายน้ำตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งการถมดิน นั้นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

พื้นที่ของเนินดินไม่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่
ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ต้องจัดให้มี
การระบายน้ำเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน
แก่เจ้าของที่ดินที่อยู่ข้างเคียงหรือบุคคลอื่น

- **บทกำหนดโทษ**

มาตรา 35 ผู้ใดทำการขุดดินตามมาตรา 17 หรือทำการถมดินตามมาตรา 26 วรรคสาม โดยไม่ได้รับใบแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 17 วรรคสอง หรือมาตรา 26 วรรคสี่ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในบริเวณห้ามขุดดินหรือถมดินตามมาตรา 6 (1) ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

